99381 - Yıl İçinde Nisap Eksilirse

Soru

Bende on bin Riyal vardı, üzerinden 10 ay geçti. Ancak ev için bazı ihtiyaçlar aldım ve elimde sadece 500 Riyal kaldı. Daha sonra maaşımı aldım ve tekrar on bin Riyale ulaştı. Bu durumda zekât vermem gerekir mi?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Parada zekâtın farz olmasının şartlarından biri, nisap miktarına sahip olunmasından itibaren üzerinden bir yılın geçmesidir. Nitekim İbn Mâce (1792) Âişe'den (radıyallahu anhâ) şöyle rivayet etmiştir:
Rasûlullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: "Üzerinden bir yıl geçmedikçe malda zekât yoktur." (Elbânî, *İrvâü'l-Ğalîl*, no: 787'de sahih görmüştür.)

Buna göre, yıl içerisinde mal, nisap miktarının altına düşerse —ister satış sebebiyle, ister hayvanlarda ölüm sebebiyle, isterse harcama sebebiyle olsun— zekât vacip olmaz. Çünkü nisap miktarının altında kalan malda tam bir yıl geçmemiş olur. Dolayısıyla bu maldan zekât gerekmez.

Mal tekrar nisap miktarına ulaştığında ise, yeni bir yıl sayımı, o andan itibaren başlamış olur.

Nevevî r.h, şöyle demiştir (*el-Mecmû'*, 5/506):
"Bizim mezhebimiz, Mâlik, Ahmed ve cumhurun mezhebi şudur: Altın, gümüş ve davar gibi zekâtı aynında farz olan mallarda yıl şart koşulur. Bu da, yılın tamamında nisap miktarının mevcut olmasıdır. Eğer yıl içinde bir an bile nisap miktarı eksilirse, yıl kesilir. Nisap tekrar tam olunca, yeni yıl sayımı o andan itibaren başlar."

Behûtî de şöyle demiştir (*Keşşâfu'l-Kınâ'*, 2/179):

“Yılın herhangi bir kısmında nisap eksilirse yıl kesilir. Çünkü yıl boyunca nisabın bulunması, zekâtın vücûbu için şarttır.”

Buna göre, senin durumunda zekât gerekmez. Çünkü malın yıl dolmadan nisap miktarının altına düşmüştür. Maaş aldıktan sonra malın tekrar nisap miktarına ulaşınca, yeni yıl sayımı o andan itibaren başlar.

Nakit paranın nisap miktarını öğrenmek için bkz. Soru no: (370380).

Ve Allah en doğrusunu bilendir.